

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 10, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Pripravimo se! svari general

Pripravimo se, ali pa bomo poginili, svari general Marshall, načelnik generalnega štaba ameriški narod.

Washington. — General George C. Marshall, načelnik generalnega štaba je dvignil preroški glas in posvaril deželo, da moramo biti pripravljeni z orožjem, ali pa bomo izginiti s površja zemlje. General svetuje imeti stalno in dovolj močno rezervno armado, ker le z močno vojaško silo bomo prisilili druge narode k miru.

"Mi moramo pokazati notornim gangsterjem po svetu, da če bodo kalili naš mir, da bodo storili v svojo lastno škodo," je izjavil general v svojem zgodovinskem dokumentu.

"Dokler ne najdemo rešitve za podlago pravega in trajnega miru, bo doživela bogata dežela, ki položi orožje, kot ga je naša še po vsaki vojni, katastrofo," poudarja gen. Marshall v svoji poslanici.

"Se nikdar ni bila moč ameriške demokracije tako vidna, niti ni bilo še nikdar dano vodstvo sveta v naše roke tako jasno kot zdaj. Zato moramo pa najti sredstva, da obvarjemo bodočo generacijo pred strahotami vojne," je govoril general.

Zato pa v imenu vojnega oddelka predlaga sledeče glavne točke za obdržanje miru: 1) da raziskujemo in razvijamo pripomočke in 2) da imamo stalno armado.

Poudarjal je, da vojne ne začnejo tisti, ki ljubijo mir, ampak tisti, ki si iščejo korist z nasilnostjo. In proti takim moramo biti pripravljena dežela, ki hoče obdržati mir. Svetuje stalno armado z obvezno vojaško treningo najmanj eno leto, da bo dežela v potrebi lahko k temu postavila na noge 4,000,000 mož močno in dobro trenirano armado. Svaril je, da nas v bodoče ne bodo več varovala široka morja pred sovražnim napadom, zato moramo biti pripravljeni, da napadi ne pridejo do nas. V bodoči vojni nas bo skušal sovražnik napasti po bliskovito, da nas dobi nepripravljene in proti temu se moramo že zdaj zavarovati, je svaril izkušeni general.

Alo, zdaj pa še ogenj dajte!

Washington. — Urad za kontrolo cen je opomnil prodajalce cigaret, da če so v marcu leta 1942 dajali s cigaretami tudi žveplenke, jih morajo dajati tudi zdaj.

Mornarica bo zopet znižala točke

Washington. — Mornariški podtajnik Gates je rekel, da bo mornarica v kratkem znižala številno točko, ki so potrebne za odpust iz službe mornarjem.

PODMORNICE BODO ISKALE OLJE

Washington. — V službo bodo kmalu poklicane podmornice, ki bodo opremljene s posebnimi instrumenti, in ki bodo iskale olje pod morjem. Znanstveniki namreč trdijo, da se dobi olje v krajih pod morjem celo do 100 milj daleč od obrežja v Mehikem zalivu.

Zato je predsednik Truman prošli teden proglasil, da imajo Zed. države pravico iskati naravnih virov dlje kot tri milje od obrežja, kar je bila dozdaj postavna meja za last Zed. držav.

Clevelandska policija bo iskala zdaj orožje

V Clevelandu je vedno več roparskih napadov, pri katerih igrajo samokresni in drugo orožje glavno vlogo. Inspektor detektivov, Charles Nevel, je izjavil, da bo začela policija iskati prepovedano orožje pri civilistih. Organizirani bodo posebni policijski oddelki, ki bodo obiskovali prostore, kjer se navadno shajajo pridaniči, ki imajo pri sebi orožje.

Policija bo ustavila na cesti tudi avtomobile, kjer bo videla več moških in jih preiskala za orožje. Ako bo našla policija pri teh moških ali v avtih orožje, bo avto konfiscirala.

Policija je mnenja, da bi moral imeti Cleveland tako postavo kot New York. To se pravi, da bi moral vsak, ki ima orožje doma, istega registrirati pri policiji.

Mrs. Bolton je bila pri Titu

London. — Radio iz Beograda je poročal, da sta se zglasila pri maršalu Titu v Beogradu Mrs. Frances Bolton in Karl Mundt, člana ameriške poslanske zbornice, ki sta v odseku za tujezemске zadeve.

Rusija je zavrnila Argentino

Washington. — Rusija je zavrnila ponudbo Argentine, da obe državi vzpostavita medsebojne diplomatske odnose.

Razne vesti od naših borcev v službi Srčica Sama

Častno je bil odpuščen iz armade Cpl. Karol Hrovat, sin Mr. in Mrs. Vincenc Hrovat iz 5211 Stanley Ave., Maple Heights, O. Srčica Sama je služil 4 leta in pol. Vrnil se je živ in zdrav. Bil je toliko srečen, da ves čas ni dobil v vojni najmanjše praske. Razume se, da so bili starši zelo veseli, ko so zagledali svojega edinega sina živega in zdravega doma po tako dolgem času.

Sgt. Edward J. Shally, sin Mr. in Mrs. Mike Romich iz 18309 Edgerton Ave. je bil častno odpuščen iz armade. Preko morja je služil 3 leta in pol. Bil je nekaj časa na Islandiji in potem pa v Angliji.

Ledenice se smejo zdaj zopet prodajati brez restrikcij

Washington. — Urad za vojno produkcijo bo danes odpravil vse restrikcije za prodajo električnih ledenic. Te se smejo zdaj zopet prosto prodajati prvič v zadnjih treh letih. Vprašanje je, kako naglo bodo mogle tovarne izdelovati ledenice, da jih bo dovolj za vse, ki jih želijo kupiti.

Sodi se, da jih bodo tovarne izgotovile do 1. januarja do 700,000, toda vprašanje je, koliko od teh jih bo v kratkem prišlo v prodajalne. Splošna sodba je, da bodo ledenice na razpolago publiku v 3 ali 4 mesecih in zanje mora poprej še OPA določiti cene.

V Angliji je 54,000 žena ameriških vojakov, ki bi rade prišle sem

London. — Žene ameriških vojakov, ki jih je v Angliji nekako 54,000, so nameravale prirediti v četrtletno protestno paradno po Londonu. V Ameriko bi rade, pa ni prostora na ladajah, zato protestirajo. Iz nekaterih krajev po Angliji že dežujejo pisma na predsednika Trumana, naj ženam pomaga, da bodo prišle v Ameriko čim prej mogoče.

Mnogo je tudi neporočenih mater, ki jim je nenaden odpuščanje vojaka domov preprečil poroko. Te so se tudi pridružile onim drugim, da bi skoro mogle v Zed. države za svojimi možmi ali zaročenci.

Vojni zločinec Kramer trdi, da je samo ubogal

Leuneburg, Nemčija. — Po tem, ko so bile zaslišane vse pričevanja proti 45 nacističnim zločincem, ki so v masah morili jetnike v taboriščih, je bil poklican na zasliševanje glavni zatoženec, Josef Kramer. Ta je izpovedal, da je bil samo orodje v rokah glavnih nacistov, ki so ukazali, da se spravi slabotne in nezazehljene jetnike s poti. Vso krivdo vrača na Heinricha Himmlerja, načelnika Gestape.

Kramer je izpovedal, da je bil pač zvest pristaš nazijske stranke in je slepo ubogal vse ukaze, ker sicer bi bil sam zapadel smrti.

Prvotno je tajil, da bi naciji rabil v jetniškem taborišču plin za masno morijo jetnikov. Pozneje je pa rekel, da je bilo to v rabi, da pa sam ni nikdar izbral žrtev, ampak da so delali to zdravnik.

Samo če jo pozna, ji lahko zažvižga

Brownsville, Pa. — Mestni očetje v tem mestu so odločili, da kdor žvižga za žensko, ki je ne pozna, dobi 30 dni zapora. Nek odpuščen vojni veterani je bil prvi, ki je okusil to novo odredbo.

Prva stavka v 114 letih obstoja

Whitinsville, Mass. — V tovarni Whitin Machine Works je izbruhnila stavka, ki je prva pri tem podjetju v vseh 114 letih obstoja.

NOVI GROBOVI

Mary Premro
Po dolgi in mučni bolezni je umrla na svojem domu na 1043 E. 70. St. dobro poznana Mary Premro rojena Mohorčič, stara 73 let. Tukaj zapuščala zalujočega soproga Antona, doma iz Studenca pri Postojni in dva sina, Martina in Franka ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila Hruševju pri Postojni, kjer zapuščala brata Janeza.

Tukaj je bivala 31 let. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:15 iz železovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo. Naj mirno počiva v ameriški zemlji, preostalih naše sožalje.

Olga Ribič
Ob 11:20 v ponedeljek ponoči je umrla Mrs. Olga Ribič, stanujoča na 14118 Sylvia Ave. Umrla je v Womans bolnišnici, kamor je bila odpeljana v nedeljo ponoči. Stara je bila 65 let in vdova. Soproj Mike ji je umrl decembra 1941. Rojena je bila v selu Rosgo na Hrvaškem. V Ameriko je prišla leta 1910. Zapuščala edinega brata Alberta v Hemintje, Pa.

Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:30 iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na 40. cesti ob 9 in na Kalvarijo.

Truman zahteva denar od kongresa za relief Evropi

Washington. — Predsednik Truman je naročil kongresu, naj določi \$550,000,000 za pomoč revni Evropi. Denar bi se izročil Relifni organizaciji združenih narodov. Dodaj so dale Zed. države v ta namen "samo" \$800,000,000, kar pa še daleč ni dovolj, je rekel predsednik. Ob enem je dal pa predsednik razumeti kongresu, da bo enkrat pozneje vprašal še več denarja za relief Evropi.

V kongresu se sliši kritika proti UNRRA, zlasti od onih kongresnikov, ki so bili v Evropi, ki pravijo, da organizacija ne vrši v dovolj veliki meri svojih dolžnosti. Nekateri so mnenja, naj bi se ta relifna organizacija razpustila ter njeno delo poverilo Rdečemu križu.

Civilno prebivalstvo dobi surovo maslo

Washington. — Vojni oddelek je označil 80 milijonov funtov sirovega masla kot surplus in ga je oddal poljedelskemu uradu, ki ga lahko izročijo civilnemu prebivalstvu.

To bo izdatno pomagalo zalogi za civilno prebivalstvo, je izjavil oddelek, zlasti pa se bo to poznalo zdaj, ko je normalno itak majhna produkcija sirovega masla.

Armada je lahko oddala toliko sirovega masla zaradi nagle demobilizacije vojaštva.

Stassen bo šel v civil pred božičem

Washington. — Harold E. Stassen, bivši guverner Minnesote, ki služi pri mornarici, se bo vrnil v civil še pred božičem. Zdjaj je v Washingtonu po službenih poslih.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJENJE. POMAGAMO JIM!

MACARTHUR JE ZAPLENIL PONCEM MILIJONE

Ameriški vojaki nad odkritim japonskim srebrom in drugimi dragotninami, ki so vredne do 100,000,000. Del tega zaklada je japonska mornarica, ki nista položili novejše računa že od leta 1937. Ameriški uradniki so sami poneli Amerikancem ta zaklad. Denar je del denarne rezervacije Siam, Indo Kine, Italije in Koreje. Vse druge države v oskrbi ameriške armade, dokler ne bodo denar izročili. Ameriška mornarica je zasledila tudi zapiske in mornarice, da se domneva, da je bil plen iz podjarmstva.

Prilodno jesen bo dežela že v polnem razmahu produkcije

J. A. Krug, glavni inženir urada za vojno produkcijo, je včeraj prerokoval, da bo jesen do prihodnje jeseni sprejela produkcijo na civilno in da bo jesen takrat že v polnem razmahu produkcije.

Laval je bil obsojen na smrt zaradi veleizdaje Francije

Pierre Laval, prvi predsednik ob času nemške okupacije, je bil včeraj poplavljen na smrt radi veleizdaje. Porota, ki je sestavljena iz 12 članov parlamenta, je Lavalu obsojila na smrt. Porota je priporočila smrt po ustrelitvi. Dan usmrtitve še ni določen.

Okupacija

Ameriški pomožni vojniki John McCloy je tuji vojakom, ki so jih poslali na taborišča, da jih lahko pošlje za dve sestri. Pobralla jo je pljučnica.

Dr. Jean Picard bo dvignil v zrak

Dr. Jean Picard, francoski inženir, bo zopet dvignil v zrak. To pot se napoveduje za avgusta 20 milj visoko.

AMERIKAN JE NALOŽIL PREMOŽENJE NA VEŠNISKI VOZ IN SE ODPELJAL

Sem je dospel Gilbert iz Augusta, ki je na potu v Kalifornijo zdravil. Svojo farmacijo in tudi vse nerabno premoženje je naložil na železnico, ki ga glavi živine, psa, papirne in kuhinjske priborje, pol tone živil.

Rekel je tudi, da bo brezposelnost rasla do pomladi, potem bo pa začela naglo padati in do jeseni bo dežela do vrata v produkciji.

Rekel je tudi, da se bo produciralo več pralnikov in ledenic kot pa avtov.

Rekel je tudi, da bo brezposelnost rasla do pomladi, potem bo pa začela naglo padati in do jeseni bo dežela do vrata v produkciji.

Rekel je tudi, da se bo produciralo več pralnikov in ledenic kot pa avtov.

Rekel je tudi, da bo brezposelnost rasla do pomladi, potem bo pa začela naglo padati in do jeseni bo dežela do vrata v produkciji.

Rekel je tudi, da se bo produciralo več pralnikov in ledenic kot pa avtov.

Rekel je tudi, da bo brezposelnost rasla do pomladi, potem bo pa začela naglo padati in do jeseni bo dežela do vrata v produkciji.

Rekel je tudi, da se bo produciralo več pralnikov in ledenic kot pa avtov.

Rekel je tudi, da bo brezposelnost rasla do pomladi, potem bo pa začela naglo padati in do jeseni bo dežela do vrata v produkciji.

Rekel je tudi, da se bo produciralo več pralnikov in ledenic kot pa avtov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Pismo od sestre
Mrs. Frances Longhino iz 88. ceste je dobila pismo od sestre Marije iz Lanišč. Piše, da je ona s sinovi pri življenju in zdrava, toda brat Anton je bil ubit v Italiji. Tekom vojne so prestal mnogo gorja, pravi.

Nič več žeje
Nikomir ni treba biti več žejen. To se pravi, da je piva zdaj na razpolago, kolikor ga kdo poželi. Mr. Potokar, lastnik Double Eagle Bottling Co., ki ima s svojima sinovima skladišče za razvažanje najboljšega piva, kot je Grossvater, Alter Half-and-Half. Piva je zdaj dovolj za vse gostilne, pa tudi za dvorane in privatne zabave, kot ženitovanja, botrinje in druga partije. Pokličite Mr. Potokarja: Henderson 4629 in zadovoljni boste s fino pijačo.

Auto za zimo
Rudy's Service Station, vogal Huntmere in Lake Shore Blvd. priporoča lastnikom avtov, da pripravijo svoje vozilo za zimo z novim oljem, pregledom baterij in drugega potrebnega. Vse to lahko dobite pri njem.

Novi uradniki
Društvo Borštinarjev št. 1640 je izvolilo za leto 1946 sledeči odbor: Duhovni vodja Rev. Victor Tomc, gl. borštinar Frank Martich, podborštinar Steve Stefančić, bivši borštinar Boštjan Trampuš, govornik Matt Velikonje, tajnik Ant. Groselj, 15615 School Ave. tel. PO 8934, finančni tajnik John Jalovec Jr., 704 E. 162. St. tel. PO 9166, blagajnik Frank Trepal Jr., nadzorniki: Joseph Prisel, Frank Mesec, Louis Kozel, konduktorja: Sr. strážnika Frank Perme Sr. in Anton Arh, zdravnik dr. Carl G. Opaskar; seje so vsako 2. nedeljo v mesecu po 8. maši.

Zalostne novice
Mrs. Katty Anžiček, 27 Smithsonian Ave. Girard, O. je prejel pismo od svoje sestre Franciške Selak iz Razorov št. 22 pri Vrhniku Sestra piše, da je izgubila v tej vojni tri otroke. Dva sinova sta bila ubita in sicer Jože, ki je bil inženir in ki je komaj dokončal šole, drugi je pa sin Janez, ki je bil orožnik. Heerka Julka je pa umrla na porodu vsled oslabelosti živcev in srca. Za dva sina pa ne vedo, če sta živa ali mrtva. Sestra opozarja, da jim ni treba nič pošiljati domov, ker gotovo ne bodo dobili nič.

Druga obletnica
V petek ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Josipa Soršek v spomin 2. obletnice njegove smrti.

Razstrelba v tovarni
Ponoči je nastala razstrelba v kemični tovarni Harshaw na 100 Harvard Ave., ki je ubila dva delavca, več jih je pa dobilo nevarne opekline. Razpočil se je tank, v katerem je bilo 600 galon kisline.

Mrzlo, toda lepo
Vremenski urad napoveduje za danes mrzlo, toda lepo vreme. Upa tudi, da uničujoče slane še ne bo nekaj dni. Če je zapadla sinoči, ni dosti škode napravila.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. Published daily except Sundays and Holidays.

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50...

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year...

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 236 Wed., Oct. 10, 1945

Beseda o demokraciji

Kdor je zasledoval potek neuspele konference zunanjih ministrov veselil v Londonu, je naletel mnogokrat na to, da besedo "demokracija" ruski komunisti...

Eno je iz teh debat jasno! Komunizem priznava, da noče v deželah, ki jih obvladuje kot na primer v Jugoslaviji, demokracije kot jo razumevamo v Ameriki...

Kaj je demokracija? Beseda je grška in pomeni predstavljena na naš jek: vlada ljudstva. In kaj pomeni, da ljudstvo vlada? To pomeni, da ljudstvo odloča, kakšne povere hoče, in da spet ljudstvo kontrolira, kako se te povere izvršujejo.

To je pomen besede demokracija ali vlada ljudstva. Tako razumevamo v Ameriki demokracijo.

Isto besedo uporabljajo komunisti za svojo diktaturo. V komunistični državi nima manjšina nobenih pravic. Volijo samo tisti, ki spadajo v komunistično stranko.

Angleški ministrski predsednik Attlee je izrekel značilno besedo, da je prava demokracija samo tam, kjer ima tudi manjšina vse pravice.

Iz teh besed se norčuje vladni listi v Moskvi "Izvestja" in pravi, da ne razume, kakšne manjšine bi sploh mogle biti v deželah, ki so pod ruskim vplivom osvobodjene.

V Jugoslaviji komunisti še skrivajo nekoliko svoje končne namene, da lažje vlečejo naivni zunanji svet za nos. Tako imajo celo neki zakon o svobodi tiska. Toda prav ob tem zakonu je pred kratkim Tito govoril nekaj, kar je tako značilno za jugoslovansko "demokracijo."

Ali je mogoče govoriti o kakšni "vladi ljudstva," če to ljudstvo ne more svobodno povedati svojih misli, če ne sme kritizirati vladnih ukrepov in če ne sme svobodno državljan svobodno zagovarjati svojega mnenja?

Pa pravijo in pišejo v "Prosveti" da je demokracija tam, kjer so izvedene socialne reforme. Toda socialno reformo lahko izpelje tudi diktator. Ali naj imenujemo potem diktaturo enega človeka "vlado ljudstva," če je slučajno izvedel kako socialno reformo?

Beseđi "demokracija" dajejo tedaj komunisti drugi pomen, da delajo zmedo in tako lažje varajo ljudstvo. Podlaga vsaki demokraciji ali vladi ljudstva je pred vsem svoboda...

jo polna politična svoboda državljanov.

Zato tam ni demokracije, kjer vlada deželo ena sama stranka. To je žalobog danes v Jugoslaviji. Tega dejstva ne more nihče tajiti. Tako imenovane volitve 11. novembra se bodo vršile samo za eno stranko in to za vladno, ki ima za seboj vse žandarje, policaje, sodnike in biriče...

Zato tam ni demokracije, kjer ne morejo vse stranke mirno izdati svojega časopisa. Komunisti so zaplenili tiskarne, kjer bi mogli izhajati njim nasprotni listi.

Zato tam ni demokracije, kjer mečejo v ječe politične nasprotnike. Desettisoči danes vzdihujejo po jugoslovanskih ječah ali na prisilnem delu. Ko je Laza Marković hotel obnoviti staro srbsko radikalno stranko in predložil to zahtevo vladi v Belgradu, so ga zaprli.

Jugoslavija je danes strašna ječa, dežela brez svobode. Zato je varanje nepoučene javnosti, kadar kdo govori o jugoslovanski "demokraciji."

Stari modroslovci so imeli izrek: Kdor dobro razločuje med stvarmi, ta dobro uči. Zato moramo dobro ločiti, kaj je prava demokracija, kaj pa komunistični vzor države. Naj tedaj komunistična propaganda še toliko govori o neki demokraciji v komunizmu, ne dajmo se varati. Kot ne morete reči o krogu, da je četverkotnik, tako ne morete govoriti o vladi ljudstva ali demokraciji, kjer je diktatura ene stranke.

BESEDA IZ NARODA

Kako so partizani prevzemali domobrance od Angležev

Zgodba partizanskega poročnika, ki je pobegnil v Italijo.

Pisali smo, kako so Angleži predali naše fante jugoslovanskim komunistom in kaj so ti potem z njimi počeli. To sliko dopolnjuje poročilo poročnika Todoroviča, partizana, ki je sam sprejemal nesrečne fante, ki pa je kasneje tudi sam zapustil jugoslovanski partizanski paradiz.

Pristopi Branislav Todorović rodod iz Belgrada, star 23 let, pravoslavne vere, pred vojsko študent tehnike, kasneje poročnik "Narodne osvobodilne vojske" in izjavi: "Bil sem v službi v III. armiji pri 16. diviziji, vojvodinska brigada, I. bataljon, III. četa in sicer kot komandant čete. Moje zadnje mesto je bilo v Podroščici, prvi postaji na Koroškem severno od Jesenic, in sicer kot oficir za zvezo med NOV in Angleži.

Pred prihodom v Podroščico sem bil na Jesenicah. Tam sem dobil 24. maja ustno povelje od načelnika štaba brigade, da se pripravim na pot v Podroščico, kjer se sestanem z Angleži in prevzamemo neke ujetnike. Z načelnikom sem odšel v štab 26. dalmatinske divizije, dočim je moj bataljon v največji tajnosti krenil proti mestu Kranjski gori. Imel bi zašesti položaje na meji, ker je bilo ukazano, da moramo biti neprestano pripravljani za napad.

Ali je mogoče govoriti o kakšni "vladi ljudstva," če to ljudstvo ne more svobodno povedati svojih misli, če ne sme kritizirati vladnih ukrepov in če ne sme svobodno državljan svobodno zagovarjati svojega mnenja? Ali je mogoče govoriti o "vladi ljudstva," če večini tega ljudstva z vojaško silo zamašite usta? Pa pravijo in pišejo v "Prosveti" da je demokracija tam, kjer so izvedene socialne reforme. Toda socialno reformo lahko izpelje tudi diktator. Ali naj imenujemo potem diktaturo enega človeka "vlado ljudstva," če je slučajno izvedel kako socialno reformo?

pri imenovanih formacijah. Še ta dan sem odšel z načelnikom brigade in še z enim oficirjem 26. divizije s posebnim vlakom v Podroščico. Tam smo že našli kapetana Dominka, rodod iz Makarske, enega tolmača, 2. druga oficirja in eno tovarišičko. Njeno ime je Popović Ana, z dodanim imenom "Luca," doma iz Vukovara. V Podroščico smo prišli zvečer in okoli 10 nas je kapetan Dominko seznanil z angleškim poročnikom Lockhead-om, veznim oficirjem, ki je pripadal jedinici, nazivani "6. Special Force." Ta častnik nam je sporočil, da moramo imeti drugi dan pripravljeno kompozicijo 30 vagonov za vojne ujetnike in 2 vagona za oficirje.

Drugi dan je prišla kompozicija naših vagonov z malim zakasnenjem. Na njih je bilo pol čete tretjega bataljona. To polovico čete smo naložili na vlak tako, da se jih ni videlo. Ujetniki niso smeli namreč do zadnjega vedeti, da se jih pošilja v Jugoslavijo, ker so jim Angleži poprej zagotavljali, da jih bodo prepeljali v Italijo. Ko smo prišli v Podgoro, so naši vojaki skrivoma odšli na postajo. Tu so ostali, dokler ujetniki niso bili preloženi in zaprti v vagono. Prekladanje iz vlaka na vlak so izvršili Angleži.

Še tisti večer sem odšel s posebnim vlakom zopet v Podroščico. Po poti sem se trdno odločil, da ne spremljam nobene vlake več, ampak da se umaknem na vsak način. Kasneje sem spremljal vlake samo do Podroščice. Pomagal mi je angleški poročnik Lockhead, ki sem mu povedal, kaj delajo z ljudmi. Pomagal mi je tako, da je zahteval od mojega komandanta, da kot vezni oficir ostanem v bližini in se ne vozim vsak dan na Jesenice.

V vsakem transportu, in bilo je vseh 16, so bili številni samomori, ker so ujetniki slutili, kam gredo. Vse smo izložili v Podroščice. Kasneje jaz nisem prisostvoval nobene klanju ali ubijanju kot priča, zvedel pa sem od svojih vo-

taljona Brala z besedami: "Komandir, sedaj boš pa imel dosti dela." Jaz nisem ničesar odgovoril, slutil pa sem, za kako delo gre, ker so že prej govrili o pobujanju ujetnikov. Vsi partizanski oficirji so odšli v ona dva vagona, ki sta bila pripravljena za ulete častnike, in so izbrali 54 oseb. Tem so naročili, naj vzamejo svoje reči in gredo z njimi. Med seboj so se naši oficirji dogovorili, da jih pobijejo. Odpeljali so jih v štab bataljona, kjer so jim vse pobrali in si med seboj razdelili. Nato so jih začeli strašno pretepati, da so pod udarci padali na tla. Vse to sem sam videl na lastne oči.

Pripominjam, da je med potjo med Podgoro in Podroščico izvršilo samomor 14 četnikov na vlak. Vpričo Angležev smo jih znesli iz vlaka in zagreblji v bližini postaje v Podroščici.

Iz Hrušice je vlak kar krenil dalje na Jesenice. V Hrušici je stopila na vlak cela mladinska četa vovodinske brigade. To so bili sami fantiči pod 16 letom. Ti so se razdelili po vagonih in celo pot streljali na ujetnike. To niso bili posamezni strelji, ampak sem slišal masovno streljanje kot v kasi borbi. Ko smo šli čez Savo, sem videl, kako so metali ustreljene v vodo, padali pa so tudi na suho. Kasneje smo zvedeli, da so ti mladiči neusmiljeno kar odkraja pobijali ujetnike. Ko smo prišli na Jesenice, so morali ujetniki izstopiti. Bili so v obupnem stanju. Nato so morali takoj v neko taborišče, kake tri kilometre od postaje. Razdelili so jih v dve skupini. V eni je bilo morda kakih deset do sto, vsi drugi so bili v večji skupini. Ko sem vprašal, zakaj jih dele, so mi povedali, da je večja skupina določena, da jo likvidirajo. Ko sem odhajal iz taborišča, je bil že mrak. Slišali smo streljanje iz strojnici in eden od posadke je rekel: "Selaj jih pobijejo."

Še tisti večer sem odšel s posebnim vlakom zopet v Podroščico. Po poti sem se trdno odločil, da ne spremljam nobene vlake več, ampak da se umaknem na vsak način. Kasneje sem spremljal vlake samo do Podroščice. Pomagal mi je angleški poročnik Lockhead, ki sem mu povedal, kaj delajo z ljudmi. Pomagal mi je tako, da je zahteval od mojega komandanta, da kot vezni oficir ostanem v bližini in se ne vozim vsak dan na Jesenice.

V vsakem transportu, in bilo je vseh 16, so bili številni samomori, ker so ujetniki slutili, kam gredo. Vse smo izložili v Podroščice. Kasneje jaz nisem prisostvoval nobene klanju ali ubijanju kot priča, zvedel pa sem od svojih vo-

jakov, da se je podobno godilo vsakemu transportu. Po mojih poročilih so tudi tisti, ki niso ubiti, bili obsojeni na najtežje delo brez zadostne hrane, tako, da mislim, da ne morejo dolgo vzdržati.

Dne 3. junija sem večerjal z angleškimi oficirji. Mislim sem, da bom sam, toda prišli so tudi drugi partizanski oficirji, ki so imeli spet prevzeti neki transport. Ti so videli, da se z Angleži dobro razumem in postal sem sumljiv. Drugi dan so me telefonsko pozvali, da se moram nujno javiti štabu. Jaz sem vedel, kaj to pomeni, in zato sem pobegnil v Italijo.

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena beguncev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navajamo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

(Nadaljevanje)

Iz ŠKOFJE LOKE so sledeči:

- Arhar Franc, 1913
Arhar Ivanak, 1927
Avgustin Polde, 1929
Belec Janez, 1882
Belece Janez, 1913
Belec Marija, 1921
Belec Pavel, 1917
Belec Vid, 1918
Benedičič Helena, 1885
Benedičič Pavlina, 1925
Benedikt Blaž, 1901
Bergant Antonija, 1927
Bergant Pavel, 1914
Bergant Pavel, 1939
Bertoncelj Petko, 1913
Breljihanec, 1904
Bukovec Anton, 1911
Bukovec Ivan, 1932
Bukovec Terezija, 1898
Čelik Urban, 1898
Česič Amalija, 1937
Česič Jurij, 1905
Česič Terezija, 1915
Demšar Aleš, 1910
Demšar Kristina, 1914
Dolenc Alojzija, 1890
Dolenc Jakob, 1888
Dolenc Julka, 1921
Dolinar Alojz, 1910
Dolinar Marija, 1925
Erbežnik Alojz, 1910
Erbežnik Jurij, 1923
Erbežnik Marija, 1923
Fajfar Barbara, 1937
Fajfar Janez, 1935
Fajfar Lucija, 1924
Fajfar Martin, 1894
Fajfar Terezija, 1893
Gaber Franc, 1903
Gartner Alojz, 1920
Gartner Jože, 1908
Gartner Polde, 1905
Golob Anton, 1916
Golob Leopold, 1922
Gosar Tone, 1919
Habjan Franc, 1876
Habjan Franc, 1901
Habjan Frančiška, 1880
Habjan Frančiška, 1886
Habjan Frančiška, 1914
Habjan Andrej, 1909
Habjan Andrej, 1942
Habjan Anton, 1913
Habjan Antonija, 1921
Habjan Blaž, 1917
Habjan Jenez, 1904
Habjan Jožefa, 1945
Habjan Janez, 1938
Habjan Antonija, 1942
Habjan Ludmila, 1912
Habjan Ludmila, 1940
Habjan Lovrenc, 1916
Habjan Marija, 1912
Habjan Marija, 1943
Habjan Marija, 1944
Habjan Peter, 1911
Habjan Peter, 1937
Habjan Pavel, 1880
Hafner Franc, 1919
Hartman Andrej, 1916
Hartman Jože, 1921
Hojkar Genevofa, 1924
Homan Albina, 1887
Homan Bernarda, 1917
Homan Iva, 1929
Homan Ana, 1922
Homan Pavel, 1919
Homan Viktorija, 1914
Hostnik Anton, 1922
Hudolin Stefan, 1904
Jelovčan France, 1913

Jenko Franc, 1906
Jenko Franc, 1913
Jenko Ivana, 1918
Jenko Marija, 1898
Jenko Štefana, 1920
Jesenko Marija, 1888
Jugović Andrej, 1886
Kalan Franc, 1914
Kalan Lucija, 1890
Kalan Lucija, 1925
Kalan Matevž, 1882
Kalan Valentin, 1910
Kržan Janko, 1910
Klopčič Franc, 1916
Kokalj Franc, 1913
Kokalj Alojzija, 1930
Kokalj Alojzija, 1930
Kopač Alojzij, 1906
(Dalje prihodno)

"Ko sem tako pridno božjih dobrotah, sem žal birta, kje bi bilo rito, da bi se človek zopet poprijel Herblen." "Saj samo ti dali go kjer si spal, velik vre veliko skledo," mi je žil krčmar. "Kaj je bila tista vanje?" sem se začel mi nj še nikoli primel mi kdo k postelji da bi se osnažil. "Za kaj bi pa najmenil birt. "Jaz sem mislil, da žejo in sem si jo dobro mero privoščil. daleč ni bila tako dolgoterj. kot je tista, ki izvirnjicah in ki se nikdarpa pri uvid. "Vidiš ga, štrampet pa pri uvid. "I, kje neki! Zunanču v kadi, ali pa kar stopim, ki je nasprehiše za gorejni konecvtaknem glavo do vrha, jo vzamem ven, malo in se odkašljaj, se stvar obrišem, pa sem tisti dan. Kdo bo moidem k postelji. Kalj Trstu ste pa nobeliven pa tako zadel za mate ne borjača ne kvedel, kje ženske perpeljano in kar v kuhinjo žehto." "Ne bo pripravno čim jaz. "Pri nas gredo pa ženske s potoku, tje k Čopci mlatioj in drgnejo potda vse v krey leti. stu pa še potoka vavam dal vodo za vedel, kdo si je zatru za vas. Rad bi bi mu jih povedal, da bi krčmar popadel veliko razli nišijo in njenimi med Trstom, ko se je prilomil skoz vrata človek. Taki ljudje na Menšiji ne potnadajača, kadar bi snopje v kozolec. nje hrusk in jabokpravn. Suh je bil pga jaz ne deval ker bi se vnel. "Vidiš, to je pa s katerim boš šel nathoma reče birt. "Križ božji," sem tole uho kosto bo po svetu. Saj mi prva mala sapica v reče, nekaj pa le mu bo prav prišo no lahko. Trikrat bo na koncu sveta najbrže ne da dosti po postavi. Druga ni bil napačen. ket bi pravkar takor pa če bi dobro lov. Herblen," sem kar ne sodi človek njem. Kaj se ve, čvek, ki tako pri svet." Ne bo dolgo zavestjal v svet, ukordal pri Anglez

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

pa šine Nejcetu nekaj dostavi Miha.

"Hitro skoči k hlevu, če Mica in si dene škaf z vodo na glavo. Jaz ne vem, kaj mi je bilo, da sem se bila dala o Božiču pregovoriti in sem ostala še eno leto. Pa seveda, če bita ne bil..."

"Kaj bi se name izgovarjala!" jo zavrne Jernej. "Saj veš, kako je bilo. Stopil je Mlakar pred naju, dal nama lepo besedo, pa plačo nama je zvišal, tako da bi ne imela nikjer večje. To naju je oba zapeljalo. Ali zdaj pa nič več! Še enkrat o Božiču, potem pa drugam. Kajti zanašaj se še tako, da bo drugače, stvar ostane zmeraj kakršna je bila. Par dni prijaznost, potem pa spet same psovke! Mlakar nima toliko denarja, da bi mene še enkrat pregovoril!"

Mica je odhitela in tudi Miha se je odpravljala, Jernej pa je ostal, ker je hotel še malo klonja izkopati.

"Vnedeljo pridi k Štefinu," zakliče Jernej za Miho. "Za eni dva poliča bom dal jaz, zato ker si jo. Tako se mi je pa že ohladila duša, da ti ne morem povedati!"

Ko je prišel Jernej domov, se je bilo že stemnilo. Nastal je živini, potem pa se odpravil proti kozolcu; da bi potegnili prazen voz pod streho. Premišljal je sam pri sebi, kje Mlakarica toliko denarja dobiva, kajti opazal je že dalje časa, da je dan na dan vinjena. "Po pošteni poti to ne gre!" si je dejal.

Ko je stal pod kozolcem in delal prostor za voz, zahrešče naenkrat vrata od kašče, ki je stala na nasprotni strani kozoleca tik za hišo. Jernej se sklonil pokoncu. Po dnevi bi se še zmenil ne bil za to. Toda zdaj, ob tem času, ko se ni skoro nič več videlo, se mu je zdela stvar čudna. — Kdo pa naj bi imel zdaj v kašči kaj opraviti? Stopi malo na kraj in ostrmi, kajti dolga moška postava s precejšnjo vrečo na rami je zavila od kašče proti vrtu.

Prva Jernejeva misel je bila, da ima tatu pred seboj. In že je hotel presteči onemu pot in vprašati ga, kaj in kam nese, ko stopi še Mlakarica iz kašče ter se hitro izmuzne proti hiši. Jerneju pa se je hipoma posvetilo.

"A tako?" reče sam pri sebi. "Z vednostjo naše dobre gospodinjice se torej godi to? No, v malin ta ne nese, stavim glavo, da ne! In prav čiste vesti tudi nima; ko bi jo imel, ne bi hodil v mraku. Ej, ej, meni se je dozdevalo že davno nekaj takega. Pa kdo, vrabca, naj bi bil ta dolgin? Kako to skriva glavo za vrečo! I pa kdo naj bi bil drugi — seveda, je že, sam Kljukec je! Naravnost proti domu jo maha! Primaraha, to je pa nekaj lepega! Čakaj, čakaj, zdaj bo pa treba bolj paziti!"

Jernej se ni motil. Bil je to res Kljukec, ki je nesel vrečo pšenice domov. Bil je že dalje časa z Mlakarico v neki čudni kupčijski zvezi. Mlakarici je često manjkalo denarja, žele pa se ji je vračala vsak dan. Razvabila se je bila in morala je piti, a ker ni bilo gotovine, je pila na upanje. Kljukec je imel dosti krede in rad je pisal. Kadar pa je računček postal malo večji, je Kljukec Mlakarico opomnil, ona pa ga je povabila o takem času, ko se ni bilo bati, da bi kdo zapazil, v svojo kaščo. In odnesel je zdaj pšenice, zdaj rži, zdaj drugega žita, ali pa tudi slanine, moke, jajc, krompirja, ali kar je že bilo. Vse je prišlo prav Kljukcu, prav z vsem je bil zadovoljen, samo da je bilo to, kar je dobil, več vredno, nego njegova terjatev. In to je bilo redno.

(Dalje prihodnjé.)

Razni kraji naše stare domovine

RIBNICA na DOL.

Pogled na trg Ribnico, prestolnico bistroumnega, marljivega in šegavega ljudstva

OBČINA RIBNICA

Občina Ribnica je štela pred vojno 5127 prebivalcev, 963 posestnikov, 694 kočarjev in 121 najemnikov. V ribniški občini so hiše zidane, z opeko krite in zelo snažne. Električna razsvetljava, daljnovid Velenje. — Glavne gospodarske panoge so poljedelstvo, živinoreja in krošnjarije, ki je v Ribniški dolini zelo zastopano. Krošnjariji odhajajo zdoma v marec in se vrnejo po večini za košnjo. Kraj zapuste znova domači kraji, navadno za dva meseca. Gozd mešan; v Veliki gori bukev, jel-

ka in smreka, v Mali gori hrast, gaber in breza. Prodajajo se živinorejski proizvodi, svinje, fižol in les v Ljubljano in Kočevje. Lesna in druga trgovina je osredotočena v trgu Ribnici, ki leži nekako v srednjem, najplodnejšem delu doline. Prebivalci so znani po svoji marljivosti, podjetnosti, veselem značaju in lepo pojoci govornici.

V trgu Ribnici je šolstvo dobro zastopano s sledečimi šolami: Državna deška meščanska šola, Deška narod. šola, Dekliska nar. šola, Obrtna šola, Ple-

ljeve. Umetniška dragocenost so tabernakeljska vratca, ki jih je po načrtih Vurnika izvršil Kregar iz Ljubljane. Orgle iz leta 1874 so eno največjih del Franca Goršiča iz Ljubljane. Ribniška cerkvena občina je bila verjetno ustanovljena že v 9. stoletju.

Protestantizem je imel zaslobo v treh gradovih: v Ribnici, na Bregu in v Ortneku. L. 1567 se je v Ribnici sešel Primož Trubar, slovenski verski reformator, z ujetim turškim duhovnikom in se z njim posvetoval o prevodu sv. pisma na turški jezik. Protireformacija je bila uspešna in leta 1615 so se vrnilo zadnji tržani v katoliško cerkev.

Ribniški krošnjar s suho robo

tarska šola. Razne gospodarske zadruge, dva zdravnik, 2 odvetnika, en notar. Trg ima električno razsvetlavo in vodovod. Ribnica leži v sredi Ribniškega polja ob obeh straneh ponikalnice Bistrice. Ugodno podnebje, obilo sonca. Spomladi in jeseni trpi okolica od povodnji. Gospodarsko se je Ribnica razvila posebno po otvoritvi kočevske železnice leta 1893. Z ribniške postaje gre izvoz sena, drv, goveje živine, svinj, fižola v Avstrijo in Italijo. Trgovine, obrtniki, gostilne s tujskimi sobami. Parna žaga, opekarna, industrija tekstilij, žičnih tkanin in telovadnega orodja. Ob Bistrici je moderno opremljeno kopalšče.

neški gospodje, fevdniki oglejskega patriarha. Z ženitvijo je prešel grad 1082 v roke Turjačanov. Leta 1263 so ga dobili Ortenburžani, ki so ga napravili za središče vseh svojih posestev od Čušperka do Kolpe. Ko so 1418 izumrli, so jim sledili Celjani in po l. 1456 Habsburžani, ki so dajali grad v najem. Leta 1618 so ga prodali rodbini Kizelj. Od leta 1810 je v rokah rodbine Rudež. Grad stoji na desnem bregu Bistrice.

Rojstna hiša Mrs. Albine Novak, urednice "Zarje"

ce, preko katere pelje kamniti most. Ponosna stavba gradu hrani mnogo znamenitih portretov, trofej in starega orožja. Ima kapelico iz 15. stoletja s sliko Janeza Krstnika od neznanega umetnika.

Župnija in dekanija Ribnica je štela pred vojno 4687 duš. Župna cerkev sv. Štefana. O zgradbi prvotne cerkve ni poročil. Današnja je renesanška stavba, ki je bila zgrajena v letih 1865-1868, ima tri ladje z dvema koroma in dva mogočna zvonika. Slika sv. Štefana v glavnem oltarju je Groharjeva, slika sv. Trojice, Matere božje, sv. Janeza, križev pot in slike v povprečni ladji so Kože-

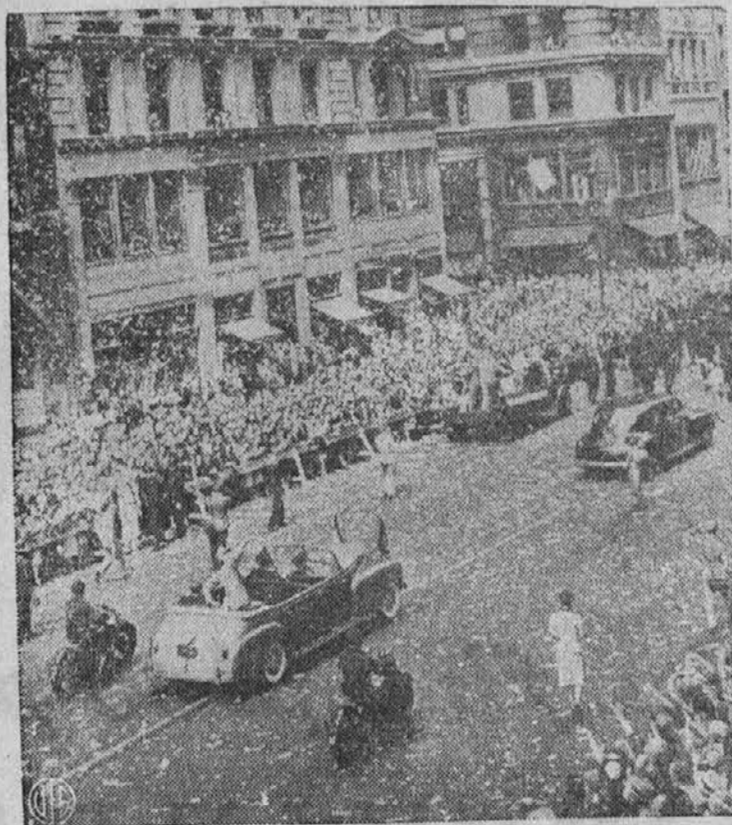
Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Stanovanje v najem
V najem se odda stanovanje 4 sobe, vse udobnosti; odda se zakonskemu paru srednjih let. Zglasite se na 1091 Addison Rd., spredaj, spodaj.
(Sat., Wed - x)

Vseh vrst šivalne stroje popravljamo. Zanesljiva postrežba. Mi kupujemo in prodajamo.
Sanger Co.
Pokličite PR 6100
(Oct. 5, 8, 10, 12.)

John Oblaka
1146 E. 61st St.
HE 2730.

Gornja slika nam nudi prizor z newyorške pete avenije, kjer so številne množice pozdravljale iz japonskega ujetništva vrnišega se generala Jonathan Wainwright-a. Na tone raznega papirja so zmetali skozi okna v pozdrav. V ospredju je videti v avtu stoječega generala, ki odzdravlja množicam.

DELO DOBIJO

Delajte v
MODERNEM POSLOPU
THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje ženske za hišno znanženje poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Sprejme se takoj na delo zidarje in težake

Išče se zidarje in težake. Dobra plača. Kogar zanima, naj se zglati na 960 E. 185 St. (x)

Ženske za čiščenje

Nočno delo; plača od ure; stalno. Vprašajte za Mr. Stocker od 8 do 5, Carnegie Medical Bldg., 10515 Carnegie Ave. (238)

Oskrbnik dobi službo

Išče se oskrbnika za čiščenje in oskrbovanje prostorov Slovenskega doma na Holmes Ave. Delo stalno, plača po dogovoru. Na zahtevo je poleg dobre plače tudi stanovanje, vključno elektrike in plina. Lepa prilika za posameznika ali zakonca srednjih let. Zglasiti se je zvečer med 8 in 10 uro pri tajniku Slovenskega doma. (238)

Mizar dobi delo

Carpenter se sprejme za okrog en teden dela. Zglati naj se na 6530 St. Clair Ave. od 7 do 8 zvečer. (236)

Za likanje

Ženska za likanje perila ob petkih dobi delo. Zglasite se na 15702 Waterloo Rd. ali pokličite IV 9611. (236)

Delo na farmi

Išče se starejšega moškega za oskrbovanje farme. Tudi oženjena dvojica se vzame. Dobar dom in dobra plača za trezno in vestno osebo. Naslov se izve v uradu tega lista. (236)

MALI OGLASI

Furnezi!

Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termostat koturila
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd.
ENGICOTT 0487

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze na plin in premog. Popravimo vse vrste furneze. Instaliramo pihalnike in termostate. Za točno postrežbo pokličite **KE 5200**
550 E. 200. St. (x)

Poištvo naprodaj

Naprodaj je poištvo in istotam se lahko dobi tudi stanovanje 4 sobe in kopalnica. Zglasite se čez dan od 11 dopoldne do 1 popoldne ali v soboto in nedeljo od 10 do 12 na 6718 St. Clair Ave. zgorej. (237)

Dve sobi v najem

V najem se odda 2 opremljeni sobi za moške, ena je za dva. Vprašajte na 1245 E. 59. St. (237)

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

"Obljubil sem ti zvestobo in pokorščino in zato se ti v vsem pokorim. — Le tega te prosim še enkrat pri vsem, kar ti je ljubo in kar ti je drago: Bodi va si celo življenje, do konca najinih dni, brata, ki imata eno — edino dušo, ki ne poznata večjih in važnejših dolžnosti kakor ljubezen do rodne dežele, ki je v mnogih ozirih tako zelo podobna tej zimski pokrajini, kjer je vse zameteno s snegom, kjer niti božje solnce ne more prodreti megla in posvetiti na nas, kjer po noči niti najbistrejše oko ne zapazi niti ene zvezdice, kjer le ptiči roparji hodijo po svojih nočnih potih. . . Naj ta najina ljubezen napravi iz domovine zopet kraj kakor raj, naj bo ona seme, iz katerega poženo in vsceto najnežnejše cvetke, kakor požrtvovalnost, ne samoljubje, poštenje in vzajemna odkritosrčnost med vsemi njenimi otroci. . ."

CLEVELAND ORCHESTRA
OTVORITVENI KONCERTI
ERICH LEINSDORF, dirigent
Čet. 11. okt. 8:30
Sob. 13. okt. 8:30
SEVERANCE DVORANA
Vstopnice v Severance dvorani
CE 7500

se jim je zdelo, kakor da jim veter hoče porušiti strehe, in zdaj je bilo naenkrat slišati grmeči napev pesmi svetovavclavske. "Čudne reči se godijo — čudne, ljubi otroci — sveti naši patroni nas prihajajo gledat. . . Le pogledajte — pravim — tamle, kjer je drugače medved. . . Ali vidiš dobro, Prokopek? . . ."

In dedek je vzdignil vnučka, kar najvišje je mogel, da bi videl na nebu svetega Vaclava na belem konju s praporom v desnici, in da bi si to zapomnil za celo svoje življenje. . .

In ko je zjutraj vzhajalo solnce in je zalesketalo po sneženi okolici milijone in milijone biserov, so se valile proti Višegradu v vzornem redu nepregledne vrste vojske, na čelu jim Premisl in Vladislav, njima na strani in zadaj pa prvi češki gospodje, ki so do včeraj še živeli v sovraštvu. . .

Pražki meščanje, ki so gledali skozi okna, so si meli oči; ne mogoče jim je bilo razumeti, kar so videli. . . Premisl z Vladislavom roko v roki. . . Kakor da se je zgodil čudež. . . Drug poleg drugega ne moreta ostati. . . Kako se pač to konča?

Toda še ta dan so se prepričali, kako se vse konča in že prihodnji dan so Premisla po navadnem načinu posadili na vojvodski prestol. . . Le to jim ni hotelo iz glav, da je prijezdil v mesto kakor poslednji iz vojvodske družine. Tako revno opravljen, čelada zamazana, brez perjanice, krzno osivelo, brez najmanjšega okraska, meč v priprosti nožnici na običajnem jermenu, vranec čisto brez odeje. . . Nikdo ni pomnil, da bi bil kdaj tako prihajal v Prago kak Premislovec, in nikomur ni hotelo v glavo, da bi mogel tako prijezditi v Prago sam vojvoda. . . Kaj vse je moral pač v tujini pretrpeti, da je celo njegova oprava tako slaba! Kaj pač njegova soproga? —

Kje sta njegova otroka? . . . Nič ni bilo slišati o njih! — Kakor da več ne žive! — Kdo bi bil rekel še pred dvema dnevo- ma, da pride danes v Prago, da sede jutri na prestol in da mu njegov brat vse tako popolno- ma prepusti. In vendar je to dejanska resnica!

Dobro — zelo dobro je rekel oni dedek: "Čudne reči se godijo — čudne ljubi otroci — Sveti naši patroni nas prihajajo gledat! . . ."

In ko sta brata obstala na Hradčanih in skočila s konj, sta stopila najprej v svetovito- sko cerkev, v cerkvi k svetniko- vemu grobu, potegnila svoje meče, jih položila v obliki kri- ža na grob, pokleknila in si prisegla večno zvestobo. . .

Češki gospodje vsled ginje- nosti niso in niso mogli videti; le desnico so si stisnili še en- krat, kar najsrčneje so mgoli.

Stari Černin je podal roko tudi mečensku Boriti in Me- šku s Pernce, šepetaje: "Bili smo si sovražniki; bodimo si zopet dobri!" In Smečenski in Perucki sta stisnili vraskovito Drslavovo roko in je nista niti hotela izpustiti iz svojih desnic oba obenem govoreča: "Davno sva že mislila na to; toda nisva si upala, ker sva se bala da na- ju zavrneš!" In tema dvema sta se pridružila tudi Bavor Strakonicki in Ratimir s Krasikova. . .

Ko sta Premisl in Vladislav še vedno klečala ob grobu sve- tega Vaclava, so se oglasili na cerkvenem tlaku težki koraki, zvenele so ostroge, jeklo je žven- ketalo ob štirioglatih kamenih, in po svetišču se je razlegal glas, prihajajoč tako popolno- ma iz dna zveste, poštene češke duše: "Saj sem že slutil — saj sem vedel naprej — da se zgo-

di tako. . . Bodi zato na vekov- veke češčen in hvaljen naš lju- bi Gospod Bog!"

Prihajajoči v visokih jezde- škkih čevljih, s težko suknjo na telesu, z ivjem na belih brkah in ob boku z mečem za dve roki je bil gospod Peter, župan na Dreviču, prinašajoč v Prago knezu Vladislavu novico, da se je baje vrnil Premisl in da naj se spominja svojih obljub, s katerimi je tolikokrat prepri- čal na Drevču svojega "jetničar- ja" o odkritosrčni, nesebični in požrtvovalni bratovski XI.

Na Malhovu so se ljalji k božičnim praz- nima. Toda gospa Adleta je v naslonjaču, da je v njem se molče pred se, oči so bile, da je bilo v njih gla kakor zunaj pod bom, vstala, stopila se gledala se v sneženo in na obličju ji je iz- vane žalosti postajala o odkritosrčni, nesebični in jasnejši. . .

Dr. Matthew R. Beljan

ZOBOZDRAVNIK

želi naznaniti, da je prevzel urad in prakso dr. Mallya v S. N. Domu na 6411 St. Clair Ave.

Uradne ure so: 9-12; 1-5 in 6-8

Telefon: EXpress 4818

PRIPRAVITE SI AVTO ZA ZIMO!

NAJBOLJŠE MOBIL OLJE IN BATERIJE!

MOBIL GAS and OIL

RUDY'S SERVICE STATION

VOGAL HUNTMERE IN LAKE SHORE BLVD.

SERVICE ALL TYPE OF WIRING

Zmislite se na naš za vaš RADIO -- PRALNICO in CISTILEC ZA POPRAVO

MODERNA OPREMA

14 LET IZKUŠNJE

Vse delo garantirano

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave. EN

9:30 dop. — 9:00 zvečer

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00 in stane samo:

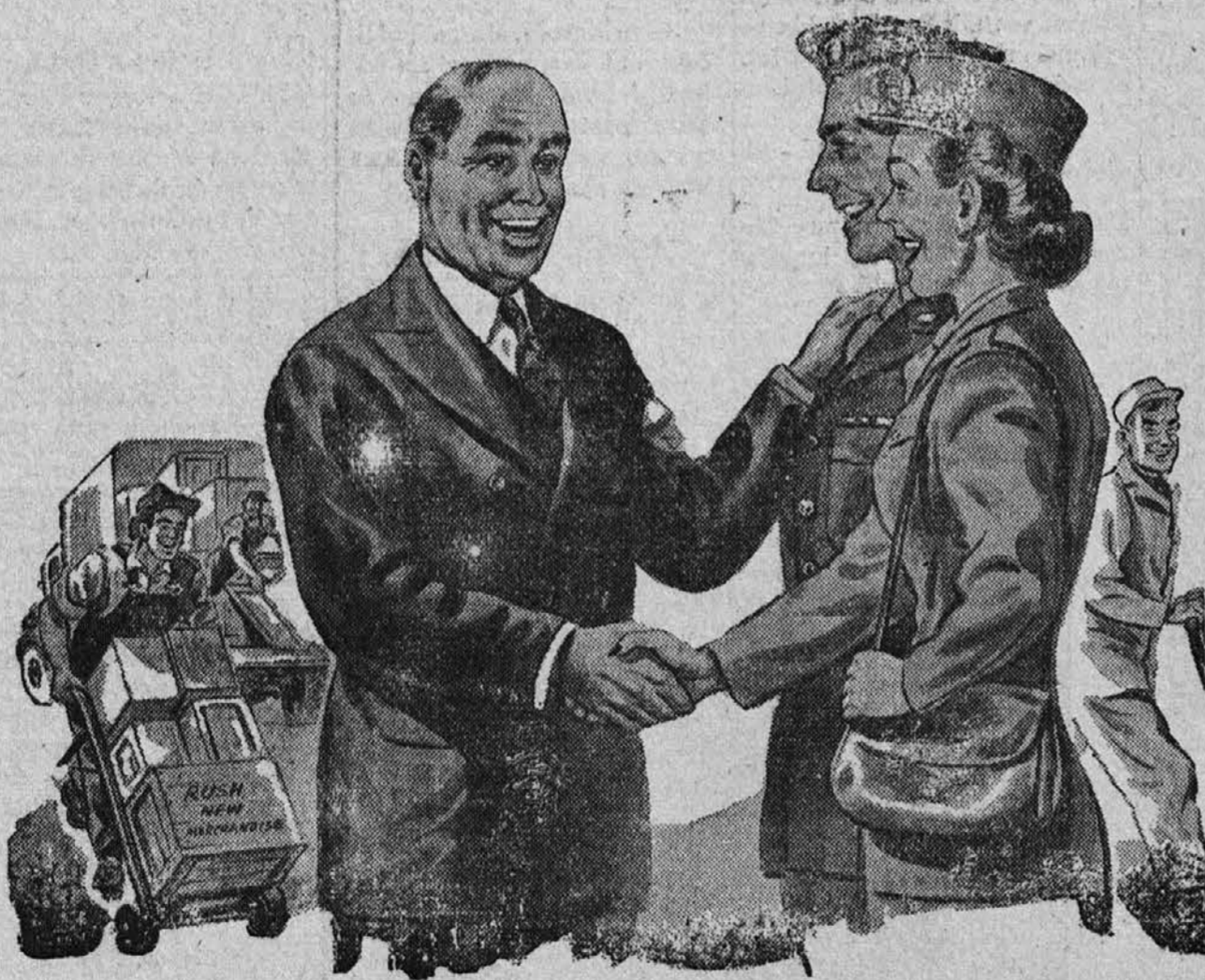
Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, OH

PIVA JE KOLIKOR HOČETE

Pivovarne zdaj dobivajo dovolj potrebščin, da zvarijo piva za vse zahteve. Mi ga imamo vedno dovolj v zalogi za gostilne in tudi za privatne potrebe kot za ženilovanja, partijske, botrinjske, za javne dvorane in zasebne hiše.

V zalogi imamo pivo sledečih finih vrst:

GROSSVATER Najboljši **ALE**
iz Akrona, ki je kuhano iz posebne studenčnice in ne iz navadne vode. in pa **HALF-and-HALF**

Za fino pivo pokličite **HENDERSON 4629**

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

JOHN POTOKAR IN SINOVA, lastniki

6511-19 ST. CLAIR AVE.

